

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Βία & Πολιτική:

ιδεολογίες, ταυτότητες, αναπαραστάσεις

Γ' Συνέδριο Νέων Ερευνητών

υπό την αιγίδα του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας

Το συνέδριο αφιερώνεται στη μνήμη του Νίκου Μπιργάλια

Πρόγραμμα Συνεδρίου

14, 15 & 16 Ιανουαρίου

Ιωνικό Κέντρο, Λυσίου 11, Πλάκα

Αθήνα 2016

Διοργάνωση: Σύλλογος Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιστορίας & Αρχαιολογίας

Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Οργανωτική Επιτροπή

Αντώνης Αμπούτης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας

Μάριος Δημητριάδης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας

Σάκης Δημητριάδης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας

Δήμητρα Θεοδωρίδου, Υποψήφια Διδάκτωρ Προϊστορικής Αρχαιολογίας

Δώρα Κωνσταντέλλου, Υποψήφια Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας

Μαρία Μάμαλη, Υποψήφια Διδάκτωρ Ιστορίας Νέου Ελληνισμού

Επιστημονική Επιτροπή

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, Καθηγήτης Ιστορίας του Μεταπολεμικού Κόσμου

Κώστας Γαγανάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας

Σοφία Ανεζίρη, Επίκουρη Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας

Κατερίνα Κωνσταντινίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια Ιστορίας Νέου Ελληνισμού

Γιώργος Πάλλης, Λέκτορας Βυζαντινής Αρχαιολογίας

Ιστοσελίδα Συνεδρίου: <https://sites.google.com/site/violenceandpolitics/home>

Πίνακας εξωφύλλου: *Artemisia Gentileschi, Η Ιουδήθ αποκεφαλίζει τον Ολοφέρνη* (1614–20), Galleria degli Uffizi, Φλωρεντία

ΙΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

**Ευχαριστούμε θερμά τη Διεύθυνση του Ιωνικού Κέντρου
για την ευγενική παραχώρηση του χώρου**

Πέμπτη 14 Ιανουαρίου

17:00-17:45: Χαιρετισμοί

Χαιρετισμός από τον πρόεδρο του Συλλόγου Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Βασίλη Γκόνη

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Καθηγητή Πάνο Βαλαβάνη

Χαιρετισμός από τη Διευθύντρια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη

Ομιλία του Καθηγητή Κωνσταντίνου Μπουραζέλη, Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διεθνών Σχέσεων Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Αγάπη για την επιστήμη και τους ανθρώπους: η κληρονομιά του Νίκου Μπιργάλα

Έναρξη του Συνεδρίου από την Οργανωτική Επιτροπή

17:45-18:30: Εναρκτήρια Ομιλία

Αναπληρωτής Καθηγητής Κώστας Γαγανάκης – Επίκουρος Καθηγητής Δημήτρης Πλάντζος

Η ιστορία ως βιοπολιτική

18:30-18:45: Διάλειμμα

18:45-20:45: Α' Συνεδρία **«Αρχαίος Κόσμος»**

Προεδρία: Δήμητρα Θεοδωρίδου

18:45-19:00: Παναγιώτης Σταματόπουλος (ΕΚΠΑ), *Κράτος του Διός και «Ανθρώπινα Δικαιώματα» στον Προμηθέα Δεσμώτην του Αισχύλου*

19:00-19:15: Paolo Daniele Scipio (ΕΚΠΑ), *Βία και κράτος των εν Σικελία τυράννων*

19:15-19:30: Κλεάνθης Ζουμπουλάκης (ΕΚΠΑ), *Αναζητώντας τα τοπία της βίας: Ιχνογραφώντας μέρος της πορείας του Ξενοφώντα και του Μ. Αλεξάνδρου στις πεδιάδες του Βόρειου Ιράκ. Αρχαίες πηγές και Τοπογραφικά Προβλήματα*

19:30-19:45: Γεράσιμος Τρασάνης (University of Nottingham), *Τριφυλία: Πόλεμος και Πολιτική*

19:45-20:00: Μανόλης Πάγκαλος (University of Leicester), *Το παρελθόν ως οδηγός πολιτικής δράσης: η περίπτωση του Βασιλιά Αρείου Α' της Σπάρτης*

20:00-20:15: Ελένη Λεοντίδου (University of Cambridge), *Deo laudes hic omnes dicamus: η διαίωσιση της θρησκευτικής βίας μεταξύ Δονατιστών και Καθολικών στην Βόρειο Αφρική της Ύστερης Αρχαιότητας*

20:15-20:45: Συζήτηση

Παρασκευή 15 Ιανουαρίου

10:00-11:30: Β' Συνεδρία «Βυζαντινοί Χρόνοι»

Προεδρία: Δώρα Κωνσταντέλλου

10:00-10:15: Μαρίλια Λυκάκη (ΕΚΠΑ), *Ἡμῶν ὅτι τὴν εἰρήνην ἀσπαζομένων καὶ πρὸς τοὺς ὑπηκόους καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους: Μια προσέγγιση του βυζαντινού «δίκαιου πολέμου» μέσα από περιπτώσεις της Μέσης Βυζαντινής Περιόδου*

10:15-10:30: Andras Kraft (Central European University), *The rhetorical violence of distortion: Ioannes Italos' teachings and the Synodikon's anathemata in juxtaposition*

10:30-10:45: Joao Vicente De Medeiros Publico Dias (Johannes Gutenberg-Universität Mainz), *Taming Constantinople: the first years of Alexios Komnenos' Reign*

10:45-11:00: Νασυικά Βασιλοπούλου (ΕΚΠΑ), *Η βία ως πολιτική: η δολοφονία των Μουζαλώνων και η εγκαθίδρυση της δυναστείας των Παλαιολόγων (1258)*

11:00-11:30: Συζήτηση

11:30-11:45 Διάλειμμα

11:45-13:15: Δ' Συνεδρία «Μεσαιωνικοί Χρόνοι»

Προεδρία: Μάριος Δημητριάδης

11:45-12:00: Μιχάλης Νάιδος (Ιόνιο Πανεπιστήμιο), *Οι Ιστορίες του Γρηγορίου της Τουρ και η νομιμοποίηση της βίας στο βασίλειο των Μεροβιγγίων*

12:00-12:15: Pavla Gkantzi-Drapelova (ΕΚΠΑ), *Η αρχαιολογία της βίας: εισαγωγή στα προβλήματα της αρχαιολογίας της Βοημίας του 10ου αιώνα*

12:15-12:30: Jérôme Verdoot (Université libre de Bruxelles), *Violence, usurpation and conflicts. The interactions between the abbey of Lobbes (Belgium) and the lay lords of its neighborhood*

12:30-12:45: Βασίλης Νέδος (ΕΚΠΑ), *Ταραχές και καταστολή στη μεσαιωνική Φλάνδρα. Η εξέγερση των τεχνιτών το 1280 και η καταστολή της από τους έμπορους-ολιγάρχες. Η περίπτωση της Ντουαί*

12:45-13:15: Συζήτηση

13:15-16:00: Διάλειμμα

16:00-17:45: Ε' Συνεδρία «Πρώτοι Νεότεροι Χρόνοι I»

Προεδρία: Αντώνης Αμπούτης

16:00-16:15: Ευθύμιος Κατσούλης (ΕΚΠΑ), *Η επαναπρόσληψη του Αυγουστίνειου Jus Bellum Iustum από τον Francisco de Vi (c)toria*

16:15-16:30: Αλέξανδρος Γκιζέλης (ΕΚΠΑ), *Η κυβερνητική τέχνη και τα όπλα στον Ηγεμόνα του Ν. Machiavelli*

16:30-16:45: Μαριτίνα Λεοντσίνη (ΕΚΠΑ), *Η νομιμοποίηση της βίας, οικογενειακής και πολιτειακής, απέναντι στις γυναίκες στην Πρώιμη Νεώτερη Βενετία και η πρόσληψή της στο έργο της Arcangela Tarabotti (1604-1652)*

16:45-17:00: Χαρούλα Μούτσιου (ΕΚΠΑ), *Βία και γυναικεία ριζοσπαστικοποίηση στην Αγγλική Επανάσταση: Ο καταγγελτικός λόγος και οι πρακτικές των ανδρών*

17:00-17:15: Στέλλα Χατζοπούλου (ΕΚΠΑ), *Τελετουργική διαπροσωπική βία κατά τον μακρό 18ο αιώνα: Η αναπαράσταση της μονομαχίας στις έντυπες λαϊκές αγγλικές μπαλλάντες, ταξικές και έμφυλες διαστάσεις*

17:15-17:45: Συζήτηση

17:45-18:00: Διάλειμμα

18:00-19:45: ΣΤ' Συνεδρία «Πρώιμοι Νεότεροι Χρόνοι II»

Προεδρία: Μαρία Μάμαλη

18:00-18:15: Γιώργος Μάρκου (University of Cambridge), Ζωγραφίζοντας τον «άλλον». Στοιχεία Θρησκευτικής Προπαγάνδας στην Τέχνη της Ενετικής Κύπρου

18:15-18:30: Νίκος Καποδίστριας (ΕΚΠΑ), Οικογενειακές συρράξεις και φατριασμός στην πόλη της Ζακύνθου. Η δολοφονία του συνόικου Πέτρου Μακρή (1741)

18:30-18:45: Μαρία Ανεμοδουρά (ΕΚΠΑ), Βία και Αληπασαδική εξουσία. Η βία ως στρατηγική διακυβέρνησης στην επικράτεια του Αλή πασά Τεπελεντενλή

18:45-19:00: Μαρία Αρβανίτη (ΕΚΠΑ), «Η λύσσα δε της εξουσίας δεν ήταν μετριωτέρα της λύσης του όχλου»: μία εξέταση των επεισοδίων βίας εναντίον των Ελληνορθόδοξων στην Κωνσταντινούπολη του 1821

19:00-19:15: Βάλλια Ράππη (ΕΚΠΑ), Συνθηκολόγηση και διαπραγμάτευση κατά τη διάρκεια του Αγώνα: το τέλος της βίας;

19:15-19:45: Συζήτηση

Σάββατο 16 Ιανουαρίου

10:00-11:45: Ζ' Συνεδρία «Ο Μακρός 19^{ος} αιώνας»

Προεδρία: Σάκης Δημητριάδης

10:00-10:15: Χρήστος Αληπράντης (Universität Wien-Central European University), Η μνήμη του αυτοκράτορα Ιωσήφ Β' των Αψβούργων κατά την επανάσταση του 1848 στη Βιέννη

10:15-10:30: Αντώνης Αμπούτης (ΕΚΠΑ), Το δικαίωμα στην «οπλοφορία» και το «δικαίωμα στην αντίσταση» του βρετανού υπηκόου: Προσλήψεις της βίας «από τα κάτω» στον κοινοβουλευτικό λόγο της βρετανικής πολιτικής ελίτ το 1819

10:30-10:45: Αγγελική Γιαννάτου (Ανεξάρτητη Ερευνήτρια), Βία και «προστασία» στο Ιόνιο υπό το Βρετανικό Στέμμα 1815-1864

10:45-11:00: Παντελεήμων Χιονίδης (Ανεξάρτητος Ερευνητής), Βικτωριανές συνταγές κατά της βίας: αντιμετωπίζοντας τη ληστεία στο Δήλεσι (1870)

11:00-11:15: Βασιλική Χαραλάμπους (Université Pierre-Mendès-France, Grenoble), «Η σφαγή που θα έκανε τις αναγνώστριες μας να ανατριχιάσουν»: Αναπαριστώντας τις τουρκικές βιαιότητες στη Βουλγαρία του 1876 μέσα στο γαλλικό τύπο της εποχής

11:15-11:45: Συζήτηση

11:45-12:10: Διάλειμμα

12:10-13:40: Η' Συνεδρία «Μεσοπόλεμος»

Προεδρία: Αχιλλέας Φωτάκης

12:10-12:25: Δημήτρης Αγγελής-Δημάκης (Universidad Autónoma de Madrid), *Η βία ως μέσο πολιτικής δράσης των Ισπανών αναρχικών κατά το πρώτο τρίτο του 20ού αιώνα: το παράδειγμα της Ισπανικής υπαίθρου*

12:25-12:40: Σωτήρης Κόκορης (ΕΚΠΑ), Enrico Corradini: *η έννοια του προλεταριακού έθνους και η «αστική παρέμβαση» στη μάχη του πεζοδρομίου την «Κόκκινη Διετία»*

12:40-12:55: Γιώργος Σπέντζος (ΕΚΠΑ), *Η δικτατορία Πάγκαλου και τα δημοκρατικά τάγματα (1925-26)*

12:55-13:10: Κωνσταντίνος Παλούκης (Πανεπιστήμιο Κρήτης), *«Και σκόρπισαν τον τρόμο στους εκμεταλλευτές και τα τσιράκια τους»: η απεργιακή βία των ορειχαλκουργών εργατών της Αθήνας, 1933*

13:10-13:40: Συζήτηση

13:40-16:00: Διάλειμμα

16:00-17:30: Θ' Συνεδρία «Η δεκαετία του '40 στην Ελλάδα»

Προεδρία: Μάνος Αυγερίδης

16:00-16:15: Βασιλική Μπούρα (ΕΚΠΑ), *Η έκρηξη και η βίαιη καταστολή των στρατιωτικών κινήσεων των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων Μέσης Ανατολής*

16:15-16:30: Εμμανουήλ Σαρλάμης (ΕΚΠΑ), *Από τον κατευνασμό στην βία: Η περίπτωση της κυβέρνησης του Θεμιστοκλή Σοφούλη (1947-1949)*

16:30-16:45: Κώστας Κατσούδας (Πάντειο Πανεπιστήμιο), *Έμφυλος Εμφύλιος: για τη σεξουαλική βία στη διάρκεια του ελληνικού εμφυλίου πολέμου*

16:45-17:00: Θεοδώρα Κοντογεώργη (ΕΚΠΑ), *Βιασμός γυναικών στην ελληνική πεζογραφία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, της Κατοχής και του Εμφυλίου: μια στιγματική αναπαράσταση θυματοποίησης και έμφυλης διαφοράς*

17:00-17:30: Συζήτηση

17:30-17:45: Διάλειμμα

17:45-19:00: Ι' Συνεδρία «Θεωρήσεις της βίας στη μεταπολεμική Ελλάδα»

Προεδρία: Ελένη Κούκη

17:45-18:00: Αναστασία Κούκουνα (Université de Lausanne), *Η βία στην Ελλάδα και την Ιταλία της δεκαετίας του 1940 ως μέρος της δημόσιας ιστορίας. Μια συγκριτική προσέγγιση*

18:00-18:15: Θεμιστοκλής Παγούδης (University of Birmingham), *Η ηθική της αναπαράστασης της βίας. Αλέξανδρος Κοτζιάς: Ένας μεταμοντέρνος ρεαλιστής*

18:15-18:30: Παναγιώτης Δήμας (ΕΜΠ), *Η αναστήλωση των μνημείων ως πράξη βίας: μια ανασκόπηση με κοινωνικο-πολιτικές προεκτάσεις*

18:30-18:45: Συζήτηση

18:45-19:00 : Διάλειμμα

19:00-19:30: Τελική αποτίμηση από την Οργανωτική Επιτροπή

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Δημήτρης Αγγελής-Δημάκης, Υποψήφιος Διδάκτωρ (Universidad Autónoma de Madrid)
dim.angelis@gmail.com

Χρήστος Αληπράντης, Ιστορικός - Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος (Universität Wien-Central European University)
chrisaliprantis@gmail.com

Αντώνης Αμπούτης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
anboutis@yahoo.gr

Μαρία Ανεμοδουρά, Υποψήφια Διδάκτωρ Ιστορίας Νέου Ελληνισμού (ΕΚΠΑ)
manemodoura@yahoo.gr

Μαρία Αρβανίτη, Υποψήφια Διδάκτωρ Ιστορίας Νέου Ελληνισμού (ΕΚΠΑ)
marvaniti@hotmail.com

Ναυσικά Βασιλοπούλου, Διδάκτωρ Βυζαντινής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
navass@arch.uoa.gr

Αγγελική Γιαννάτου, Διδάκτωρ Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΠΑ)
agiannat@yahoo.com

Αλέξανδρος Γκιζέλης, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
elefinor76@yahoo.gr

Παναγιώτης Δήμας, Υποψήφιος Διδάκτωρ (ΕΜΠ)
panagiotis_dimas@yahoo.gr

Κλεάνθης Ζουμπουλάκης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Αρχαίας Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
freantlis@windowslive.com

Νίκος Καποδίστριας, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ιστορίας Νέου Ελληνισμού (ΕΚΠΑ)
nikap7@hotmail.com

Κώστας Κατσούδας, Υποψήφιος Διδάκτορας Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας (Πάντειο Πανεπιστήμιο)
kon_katsoudas@yahoo.gr

Ευθύμιος Κατσούλης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας (ΕΚΠΑ)
efthymiosk@ppp.uoa.gr

Σωτήρης Κόκκορης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
sot_kokkoris@yahoo.gr

Θεοδώρα Κοντογεώργη, Υποψήφια Διδάκτωρ Νεοελληνικής Φιλολογίας (ΕΚΠΑ)
crtheodora@gmail.com

Αναστασία Κούκουνα, Υποψήφια Διδάκτωρ (Université de Lausanne)
Anastasia.Koukouna@unil.ch

Ελένη Λεοντίδου, Υποψήφια Διδάκτωρ Ιστορίας (University of Cambridge)
elenileontidou@live.com

Μαρίλια Λυκάκη, Υποψήφια Διδάκτωρ Βυζαντινής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
mlykaki@hotmail.com

Γιώργος Μάρκου, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ιστορίας της Τέχνης (University of Cambridge)
georgiosemarkou@gmail.com

Χαρούλα Μούτσιου, Υποψήφια Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
haroula.moutsiou@gmail.com

Βασιλική Μπούρα, Υποψήφια Διδάκτωρ Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
boura_vaso@yahoo.gr

Μιχάλης Νάιδος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας (Ιόνιο Πανεπιστήμιο)
minaidos@yahoo.gr

Βασίλης Νέδος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
vnedos@gmail.com

Μανόλης Πάγκαλος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Αρχαιολογίας και Αρχαίας Ιστορίας (University of Leicester)
mp482@leicester.ac.uk

Θεμιστοκλής Παγούδης, Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στις Νεότερες Ελληνικές Σπουδές (University of Birmingham)
pagoudis.them@gmail.com

Κωνσταντίνος Παλούκης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Νεότερης Ιστορίας (Πανεπιστήμιο Κρήτης)
paloukis@gmail.com

Βάλια Ράπτη, Υποψήφια Διδάκτωρ Ιστορίας Νέου Ελληνισμού (ΕΚΠΑ)
valliarapti@gmail.com

Εμμανουήλ Σαρλάμης, Υποψήφιος Διδάκτωρ Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
manos4077@yahoo.gr

Γιώργος Σπέντζος, Υποψήφιος διδάκτωρ Νεότερης και Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
spentzoulas@hotmail.com

Παναγιώτης Σταματόπουλος, Φιλολόγος - Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος (ΕΚΠΑ)
pan_stam@hotmail.com

Γεράσιμος Τρασάνης, Αρχαιολόγος - Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος (University of Nottingham)
gtrasanis@yahoo.com

Στέλλα Χατζοπούλου, Υποψήφια διδάκτωρ Ευρωπαϊκής Ιστορίας (ΕΚΠΑ)
schatzop@arch.uoa.gr

Βασιλική Χαραλάμπους, Ιστορικός - Κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος (Université Pierre-Mendès-France, Grenoble)

vchara@gmx.com

Παντελεήμων Χιονίδης, Διδάκτωρ Ιστορίας

hionidispl@hotmail.com

Pavla Gkantzios-Drapelova, Υποψήφια Διδάκτωρ Βυζαντινής Αρχαιολογίας (ΕΚΠΑ)
pdrapelova@gmail.com

Andras Kraft, Υποψήφιος Διδάκτωρ (Central European University)

kraft_andras@phd.ceu.edu

Paolo Daniele Scirpo, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Κλασικής Αρχαιολογίας (ΕΚΠΑ)
pascirpo@arch.uoa.gr

Jérôme Verdoot, Υποψήφιος Διδάκτωρ (Université libre de Bruxelles)

jverdoot@ulb.ac.be

Joao Vicente De Medeiros Publio Dias, Υποψήφιος Διδάκτωρ Βυζαντινών Σπουδών

(Johannes Gutenberg-Universität Mainz) joaov.dias@gmail.com